

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

Seu Social:

Via Laietana, 39
08003 Barcelona
Tel.: 93 319 23 00
Fax.: 93 310 06 81

Secretaria:

Rambla Egara 270
08221 Terrassa
Tel.: 93 780 37 87
Fax.: 93 780 60 89

Internet:

secretaria@amctaic.org
www.amctaic.org

Sr. Josep Mª Carreté i Nadal
Director General de Patrimoni Cultural
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Generalitat de Catalunya
Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona

Distingit senyor,

A petició de la **Plataforma Salvem Can Fàbregas**, l'**Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya** (AMCTAIC), entitat vinculada a l'Associació del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya (AEIC) i l'European Federation of Associations for Industrial and Technical Heritage (E-FAITH) que té com a missió essencial contribuir a la defensa, vetlla, protecció, investigació i difusió del patrimoni industrial, arran de la situació actual derivada dels treballs arqueològics en el subsòl de l'antiga farinera **Fàbregas i de Caralt** de Mataró, vol manifestar les consideracions següents:

1. La indústria anomenada **Can Fàbregas** és un conjunt inclòs en el Catàleg de l'Ajuntament de Mataró, en la **Categoria de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)** i, per tant, forma part del patrimoni cultural català. Per aquest motiu és subjecte a les prescripcions que determina la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del **patrimoni cultural català** (DOGC núm.1807, d'11 d'octubre de 1993) i al Decret 78/2002, de 5 de març, del **reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic** (DOGC núm. 3594, de 13 de març de 2002) pel que respecte a les estructures del subsòl.
2. Al tractar-se d'un BCIL, qualsevol intervenció que es pretengui realitzar a l'immoble de **Can Fàbregas** pot ésser autoritzada per l'Ajuntament de Mataró, llevat que la intervenció comporti la descatalogació del bé. En aquest cas es requerirà l'informe previ i favorable del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.
3. Considerem que la composició general i la tipologia característica d'aquesta fàbrica, amb un equilibri de la seva modulació estructural interna i externa, sintetitza i justifica els valors (constructius i estilitics) que la feren mereixedora de ésser inclosa en el catàleg municipal com a BCIL. Altrament, entenem que, com a peça de patrimoni industrial, cal afegir altres apreciacions objectives, com són:
 - El **valor de la memòria** històrica i social, associada als treballadors de la fàbrica i llurs famílies que contribuïren a forjar les primeres estructures obreres i sindicals de Mataró.
 - El **valor tecnològic** del bé, determinat per la configuració pròpia de l'edifici; per la claredat de les seves plantes diàfanos i per la possibilitat de visualitzar, tal i com apunten els primers treballs arqueològics, alguna de les estructures generadores de l'energia. Serà un fet rellevant identificar la posició del vapor, de les calderes, de les carboneres i de la galeria de fums com aspectes que reforçaran la posició de la xemeneia i de tot el sistema de transmissió de la força.

Associació
del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial
de Catalunya

Seu Social:

Via Laietana, 39
08003 Barcelona
Tel.: 93 319 23 00
Fax.: 93 310 06 81

Secretaria:

Rambla Egara 270
08221 Terrassa
Tel.: 93 780 37 87
Fax.: 93 780 60 89

Internet:

secretaria@amctaic.org
www.amctaic.org

- El **valor de l'indret** on s'insereix la indústria, prop de l'estació i de la carretera com aspecte rellevant de la configuració urbanística del primitiu nucli fabril assentat prop de l'estació del ferrocarril i de la carretera de Barcelona a França. La posició estratègica de Can Fàbregas ve condicionada per aquestes infraestructures, del tot necessàries per l'arribada de les matèries primeres i la sortida dels productes elaborats. Entenem, per tant, que la ubicació de la fàbrica no és un fet gratuït i prescindible, ans tot el contrari, l'element ha configurat un entorn determinat que permet explicar, de manera determinant, la trama urbana històrica i l'entramat social del passat industrial de Mataró.

Creiem que totes aquestes consideracions, fetes des del rigor professional de diversos especialistes de la nostra entitat –enginyers, arquitectes, geògrafs i historiadors- més les perspectives favorables dels resultats de l'estudi arqueològic que s'està elaborant, han de fer reconsiderar el projecte de trasllat endegat.

Per això sol·licitem a les autoritats competents una suspensió del trasllat si, com és previsible a partir de les primeres excavacions realitzades, el subsòl de l'element catalogat conté restes apreciables del sistema de producció i transmissió energètica de la fàbrica. Al nostre parer, no es podria entendre i seria un fet negatiu, desplaçar l'estructura superficial de l'immoble de l'entramat energètic del subsòl.

Finalment volem considerar que la qualitat arquitectònica del bé catalogat i la trama històrica quedarien perfectament valorades i acreditades mitjançant la seva reutilització i rehabilitació com a cos annex a una nova edificació complementària que acollís el futur centre comercial projectat. Es tractaria d'establir un diàleg entre el nou i el vell, entre una nova construcció i el cos de l'antiga fàbrica que faci possible la permanència de Can Fàbregas en el seu indret original i amb una actuació, fins i tot, molt més viable econòmicament.

Casos com el de l'antiga fàbrica de porcellana *Arabia* a Helsinki o d'una part de l'adoberia *La Piel de Tigre* a Puebla (Mèxic) són exemples d'integració d'antigues estructures industrials en nous centres comercials amb respecte pel patrimoni protegit.

Confiam que la sensibilitat i l'esperit de col·laboració i enteniment entre les administracions, les entitats culturals com la que representem, la societat civil mataronina i els promotors, facin viable i possible l'equilibri entre el desenvolupament comercial i econòmic amb el respecte pel patrimoni i el seu lloc.

Assumpció Feliu i Torras

Vice-presidenta de l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica
i d'Arqueologia Industrial de Catalunya

Barcelona, 5 de febrer de 2009